

SAKSUTSKRIFT

Plan for naturmangfold, Ås kommune - Oppstart planarbeid

Arkivsak-dok. 17/01048-2
Saksbehandler Siri Gilbert

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for teknikk og miljø	08.06.2017	32/17

Hovedutvalg for teknikk og miljøes behandling 08.06.2017:

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg for teknikk og miljøes vedtak 08.06.2017:

1. Hovedutvalg for teknikk og miljø vedtar oppstart av planarbeid med Plan for naturmangfold for Ås kommune. Planen vil gi føringer for kommunens planlegging, myndighet og virksomhetsutøvelse som berører naturmangfold.
2. I planprosessen skal eksisterende kunnskapsgrunnlag og kartbaser gjennomgås. Midler til planen avsatt i budsjettet for 2017 brukes til feltkartlegginger av naturtyper der behovene for ny og oppdatert kunnskap er størst. Kartbaser oppdateres med eksisterende og ny kunnskap.
3. Planen skal beskrive status og behov for forbedringer i kommunens forvaltningspraksis på området i henhold til lovverket. I tillegg vil planen kunne avdekke behov for videre kartlegging, skjøtselstiltak og andre spesifikke tiltak.
4. Eventuelle forslag til tiltak som går utover normal saksbehandling og som krever ekstra finansiering må avklares i budsjett/handlingsprogram.

Saksutskriften bekreftes
Ås, 15.juni 2017

Marianne Thorsen
Konsulent i politisk sekretariat

Dokumentet er elektronisk godkjent

SAKSFREMLEGG

Rådmannens innstilling:

1. Hovedutvalg for teknikk og miljø vedtar oppstart av planarbeid med Plan for naturmangfold for Ås kommune. Planen vil gi føringer for kommunens planlegging, myndighet og virksomhetsutøvelse som berører naturmangfold.
2. I planprosessen skal eksisterende kunnskapsgrunnlag og kartbaser gjennomgå. Midler til planen avsatt i budsjettet for 2017 brukes til feltkartlegginger av naturtyper der behovene for ny og oppdatert kunnskap er størst. Kartbaser oppdateres med eksisterende og ny kunnskap.
3. Planen skal beskrive status og behov for forbedringer i kommunens forvaltningspraksis på området i henhold til lovverket. I tillegg vil planen kunne avdekke behov for videre kartlegging, skjøtselstiltak og andre spesifikke tiltak.
4. Eventuelle forslag til tiltak som går utover normal saksbehandling og som krever ekstra finansiering må avklares i budsjett/handlingsprogram.

Ås, 30.05.2017

Trine Christensen Ellen Grepperud
Rådmann leder for plan og utvikling

Avgjørelsesmyndighet:

Hovedutvalg for teknikk og miljø

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for teknikk og miljø

Vedlegg:

Ingen

Øvrige relevante dokumenter som ligger i saken:

Alle dokumenter på sak nummer 17/01048

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Handlingsprogrammet for Ås kommune 2017-2020 fastsetter at det skal utarbeides en plan for biologisk mangfold for Ås kommune innen 2017. Rådmannen anbefaler at det utarbeides en temaplan for naturmangfold.

Temaplanen for naturmangfold skal gi bedre kunnskapsgrunnlag gjennom oppdatert kartlegging og oversikt over viktige naturtyper og oppdaterte kartbaser. Planen vil gi en oversikt over de viktigste naturverdiene, største trusler og tiltak for å hindre tap av naturmangfold.

Planen vil beskrive status og behov for forbedringer i kommunens forvaltningspraksis på området i henhold til lovverket, i tillegg til spesifikke tiltak. Arbeidet med planen vil også bidra til økt kunnskap og bedre kommunens forvaltningspraksis.

Utarbeidelse av en slik plan vil være et viktig verktøy i kommunens arbeid for å hindre tap av naturmangfold i kommunen, og sikre enhetlig forvaltningspraksis på feltet.

Fakta i saken:

Bakgrunn:

Tap av naturmangfold er en av de største miljøutfordringene verden står ovenfor. Naturmangfold er summen av biologisk mangfold, mangfoldet av landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold. Kommunene har en viktig rolle i å ivareta Norges internasjonale forpliktelser for å stanse tapet av naturmangfold, blant annet gjennom konvensjonen for biologisk mangfold (CBD).

I følge Norsk handlingsplan for naturmangfold (Meld. St. 14 (2015-2016)) er arealinngrep og arealbruk den viktigste negative påvirkningen for natur i Norge. Derfor er det viktig at kommunene utøver sin rolle som arealforvalter på en god måte. Videre sier meldingen at et mer målrettet arbeid med avklaring av naturmangfoldverdier på kommuneplannivå vil bidra til en mer helhetlig og forutsigbar forvaltning av natur. Det er derfor nødvendig med utforming av gode planer som sikrer en bærekraftig forvaltning og arealbruk og hindrer tap av naturmangfold.

Prinsippet om kunnskapsbasert forvaltning ligger fast. Kommunene skal følge lovverket for å hindre tap av naturmangfold. Det viktigste lovgrunnlaget for bærekraftig forvaltning er plan- og bygningsloven (pbl) og naturmangfoldloven (nml) med tilhørende forskrifter.

Status i Ås kommune:

Ås kommune har per i dag ingen operativ plan for bevaring av naturmangfold/ biologisk mangfold. I følge Fylkesmannen i Oslo og Akershus' rapport Kartleggingsstatus for viktige naturtyper i Oslo og Akershus, er kartleggingsstatus vurdert som god for Ås kommune (Rapport nr. 5/2014, FMOA). Kartlegging av ferskvanns- og våtmarksområder er imidlertid ikke tilfredsstillende, og det er behov for oppdatering av eldre naturtypedata og byggesonenære skogtyper. Det er også behov for at kartportalen Naturbase oppdateres med naturtypedata for Ås som ennå ikke er lagt inn.

I kommuneplanens samfunnsdel (2015-2027) er vedtatt hovedmål 1: Innen 2027 er Ås en miljøvennlig kommune med fokus på bærekraftig ressursbruk.

Videre er vedtatt delmål 1.6 blant annet at kommunen vil:

- gjennomføre kartlegging som gir god oversikt over de viktigste artene og naturtypene
- forvalte og bevare arealer av betydning for biologisk mangfold etter prinsipper om bærekraft, samlet belastning på økosystemer og føre-var-prinsippet

Handlingsprogrammet for Ås kommune 2017-2020 fastsetter at det skal utarbeides plan for biologisk mangfold for Ås kommune innen 2017. Det er avsatt 150.000,- kroner i årets budsjett til plan for biologisk mangfold.

Eksisterende lokale planer og kunnskapsgrunnlag:

- Kartleggingsstatus for viktige naturtyper i Oslo og Akershus (Rapport nr. 5/2014, FMOA).
- Handlingsplan for biologisk mangfold Ås kommune – Høringsutkast 2011
- Forslag til Skjøtselsplan for Slorene Våtmarksområde (2011)
- Registrering av naturverdier på Åsmyra i Ås kommune (2011)
- Skjøtselsplan for Kjøybukta (2007)
- Kartlegging hule eiker (2015)
- Amfibier i Ås kommune (2009)
- Kartlegginger av naturtyper (2005)
- Kartgrunnlag: Follokart, Naturbase, Artsdatabanken, Miljøstatus

Vurdering:

Kommunen har ansvar for å ivareta naturmangfold på ulike områder; i saksbehandling, arealplanlegging og som grunneier. Rådmannen mener at utarbeidelse av en temaplan for naturmangfold vil bidra til å målrette og styrke kommunens arbeid på området. Begrepet *naturmangfold* er mer helhetlig og bør brukes istedenfor *biologisk mangfold*.

Det overordnede formålet for planen bør være å forbedre kommunens arealforvaltning i tråd med naturmangfoldloven. Planen bør være et styringsverktøy som gir forutsigbarhet og enhetlig praksis. I tillegg bør planen fungere som kunnskapsgrunnlag og oppslagsverk for saksbehandlere i kommunen, samt beskrive tiltak og ansvar for gjennomføring. Planen bør også beskrive overordnede mål og evt. delmål for bevaring av naturmangfold i kommunen.

For å oppnå dette, er det nødvendig at både kunnskapsgrunnlaget og kommunens forvaltningspraksis gjennomgås i arbeidet med planen. Resultatet av en slik gjennomgang vil kunne avdekke behov for mer kunnskap og behov for endrede rutiner og praksis i saksbehandling og planlegging, samt for spesifikke tiltak. En tilleggsgevinst fra en gjennomgang med ulike enheter i kommunen, vil være økt kunnskap om naturmangfold og relevant lovverk.

Det er behov for å gjøre supplerende kartlegginger av naturmangfold for å bedre kunnskapsgrunnlaget for kommunens forvaltning. Midlene som er avsatt i kommunens budsjett til plan for biologisk mangfold bør benyttes til å bestille feltkartlegginger der det er behov for nye kartlegginger eller oppdatert status på eksisterende. Det vil bli fokusert spesielt på kartlegging av ferskvanns- og våtmarksområder som ikke er tilfredsstillende kartlagt per i dag og antatt sårbare områder regulert til utbygging i nær framtid.

Videre bør man i arbeidet med planen også oppdatere både kommunale og nasjonale kartdatabaser med resultater fra eksisterende og nye kartlegginger. Et resultat av denne prosessen vil også kunne avdekke behov for videre kartlegging.

Fremmede arter er et økende problem, og regnes også som en stor trussel mot naturmangfoldet. Planen bør derfor også gi en oversikt over hovedutfordringene på feltet og nødvendige tiltak for å bekjempe problemet.

Planen bør gi en oversikt over kommunens forvaltning av lovverket i ulike roller og behov for forbedret praksis. I planprosessen vil det gjøres en gjennomgang av praksis og rutiner for ivaretagelse av hensyn til naturmangfold i saksbehandlingen, ut fra krav etter naturmangfoldloven (nml) og plan- og bygningsloven (pbl) og annet relevant lovverk. Målet er at planen brukes aktivt av enhetene i kommunen i planlegging, saksbehandling og arbeidsrutiner.

Rådmannen mener at denne planen i tillegg til å være en kartlegging og beskrivelse av status også bør beskrive nødvendige tiltak og ansvar for å styrke kommunens innsats for å bevare naturmangfold. Dette kan for eksempel være behov for bedre rutiner i saksbehandlingen, videre kartlegginger eller behov for vern eller skjøtsel av områder.

Siden det ikke er avsatt budsjett til oppfølging av planen, vil foreslåtte tiltak som går ut over normal saksbehandling og administrasjon måtte avklares i kommunens årlige handlingsprogram. En oversikt over behov for tiltak vil gjøre det lettere å søke midler fra statlige og regionale støtteordninger til naturmangfold.

Hovedtema som bør behandles i planen:

1. Avklare overordnede mål (og evt. delmål) for bevaring av naturmangfold i kommunen.
2. Oppdatert status på naturmangfold og arter som kommunen har spesielt ansvar for: Hvor er de største verdiene?
3. Hva er de største utfordringene når det gjelder fremmede arter og økologisk risiko i kommunen?
4. Hva/hvor er de største truslene for naturmangfold i Ås kommune?
5. Hvilke tiltak og endringer i rutiner er viktigst for å styrke bevaringen av naturmangfold i kommunen?

Gjennomføring av planprosessen:

Plan- og utviklingsavdelingen har ansvar for utarbeidelse av planen, men involverer relevante enheter i kommunen som kan bidra med kunnskap og informasjon, både om naturmangfold og om egen forvaltningspraksis. Lag, foreninger, grunneiere og kunnskapsmiljøer informeres om og involveres i prosessen. Kommunens planforum fungerer som referansegruppe for arbeidet. Miljøverngruppa i Follo involveres for å sikre faglig kvalitet og grensesnittet mot nabokommuner.

Oversikt over gjennomføring av planprosessen:

- Gjennomgang av eksisterende kunnskapsgrunnlag og bestilling av feltkartlegginger der behovene for ny og oppdatert kunnskap er størst.
- Utarbeide utkast til tema og struktur i planen
- Involvering av administrasjonen: Arbeidsmøter med Follo landbrukskontor, Enhet for plan- og utvikling, byggesak og geodata, eiendom, vei, idrett og natur og vann (VIN) og vann, avløp og renovasjon (VAR)
- Innspillsmøte med grunneiere, lag/foreninger og relevante kunnskapsmiljøer med påfølgende innspillsrunde.
- Plan for naturmangfold vedtas endelig i Kommunestyret.

Økonomiske konsekvenser:

Det er satt av 150.000,- kr i årets budsjett til plan for biomangfold. Midlene brukes til feltkartlegginger for å bedre kunnskapsgrunnlaget om naturtyper.

Gjennomføring av tiltak foreslått i planen følges opp administrativt der det ligger innenfor normal saksbehandling og administrasjon. Nye tiltak beskrevet i planen spilles inn årlig i handlingsprogram/budsjett. Det kan også søkes statlige og regionale tilskudd til tiltak, men dette krever at administrasjonen har kapasitet til å følge opp gjennomføring og rapportering.

Miljømessige konsekvenser:

En temaplan for naturmangfold vil bidra til å målrette og styrke kommunens arbeid for bevaring av naturmangfold, gjennom forbedret kunnskapsgrunnlag, forvaltningspraksis og spesifikke tiltak.

Konklusjon med begrunnelse:

Rådmannen anbefaler at det utarbeides en temaplan for naturmangfold som gir bedre kunnskapsgrunnlag gjennom oppdatert kartlegging og oversikt over viktige naturtyper. Planen vil beskrive status og behov for forbedringer i kommunens forvaltningspraksis på området i henhold til lovverket, i tillegg til spesifikke tiltak. Arbeidet med planen vil også bidra til økt kunnskap og bedre forvaltningspraksis i kommunen som organisasjon.

Planen vil gi føringer for kommunens planlegging, myndighet og virksomhetsutøvelse som berører naturmangfold, og vil være et viktig verktøy i kommunens arbeid for å hindre tap av naturmangfold.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart